

Nordisk Klimadag 2010

Ilinniartitsisumut ilitsersuut

Webquiz 12-nit 15-nut ukiulinnut

Saaffigineqartut: Meeqqat atuarianni atuartut - 12-iniit 15-inut ukiullit

Atuartut suliasaraat apeqquutit silaannaap qanoq inneranut tunngasut 12-it eqqortumik suliarissallugit. Apeqquutit qallunaat, norskit svenskillu oqaasii akuleriillugit allataapput, atuartut aamma taamaalillutik Nunani Avannarlerni oqaatsit ilisimasaqarfigilissavaat. Webquiz multiple choice-quiz-itut suliaavoq, apeqquutit tamarmik immikkut pingasunik akiffissaqarlutik, atuartut kisimiillutik allanilluunniit suleqateqarlutik suliarisinnaasaat. Akissutissartaat Nunani Avannarlerni nittartakkat pissanganartumik ujarlerfiginerisigut nassaarineqarsinnaapput.

Illit nammineerlutit quiz ingerlassinnaavat atuartullu arlaleriarlutik ingerlassinaavaat.

Akissarsiassaq siulleg: Nunani Avannarlerni eqqugassaq ataaseq pingarneq DKK 5000 **Akissarsiassaq tulleg: Nunani ataasiakkaani eqqugassaq DKK 1000**

Ajugaasut webquiz-imi amerlanerpaanik eqqortumik akisisut akornanni makitsinikkut nassaarineqassapput.

Webquiz-imi peqataaffissaq kingulleq tassaavoq 11. november 2010, nal. 24.

Apeqquut 1- Viten.no: Naatitsivittut sunniut **(Atuartut norskisut aperineqassapput)**

Illuaqqami naatitsivimmisut kissakkiartorneq pilersarpoq, gas-it arlaqartut silaannarsuarmi nunarsuup avatangiisigisaani unillutik nunarsuarmut uliliukkaangata, taamaalillutillu naatitsiviup igalaaminertaatut atulersarlutik. Seqerngup qinnguaasa uliusoq pitartarpaat nunarsuarlu kissannerutilerlugu, kisiannili silaannarsuarmut uteriarpiarsinnaanatik.

Uagut inuit naatitsivimmisut silaannaap kissakkiartornera nuannaarutigissavarput?

1. Naamik, seqerngup qinnguaasa nunarsuarmik kissatsitsinissaat naatitsivittut sunniutip akornusertarpaa
2. Tamanna soqutiginnilarput. Naatitsivimmi sunniutip uagut sunnerneq ajorpaatigut
3. Aap, naatitsivimmi sunniutip nunarsuup matuma kissarnera killilersortarpaa. Naatitsivimmi sunniuteqanngippat nunarsuarmi silaannaq taamaallaat -18°C - ussaq

Akissutaa atuartut unani nassaarissavaat: <http://www.viten.no/?drivhuseffekten>

Viten.no norskit nittartagarivaat.

Atuartut <http://www.viten.no/drivhuseffekt> -mi piviususaartitat titartagartalersukkallu atorlugit suliaqarlutik "gas-it naatitsivimmiittut" aamma "naatitsiviup sunniutai" ilinniarsinnaavaat. Akeqanngitsumik atuartut nittartakkamiissinnaapput taamaalillutillu nunarsuarmi kissakkiartorneq sulii annertunerusumik ilisimasaqarfigilerlugu. Atuartut tassani aamma ilisimatuut qanoq ilillutik silaannaap pissusaanik piusuusaartitsillutik siunissami silaannaap qanoq iliumaarsinnaaneraniq siulittuisarnerat takusinnaavaat. Atuartut aamma silaannaap pissusaanik piusuusaartitsissut ajornanngitsunnguaq misilissinnaavaat taamaalillutillu nunani issittoqarfanni silaannaap 2100-p tungaanut qanoq ikkumaarnera takusinnaallugu.

Viten ilisimatusarnikkut suliaavoq internetsikkut pinngortitalerinermi atuartitsinermi atortussanik akeqanngitsunik ineriartortitsisoq taakkualu qanoq atornerqarnissaanik ilisimatusarfiusoq. Meeqqat inuusuttullu atuarfiini atuartut matumani sammineqarput. Viten aamma programminik nutaanik ineriartortitsinermik Nationalt center for naturfag i oplæringen, Oslo-mi Norgemiittumi ingerlataqarpoq.

Apeqqut 2 – Videnomenergi.dk: "Gas-it naatitsivimmiittut" **(Atuartut qallunaatut aperineqassapput)**

Gas-it naatitsivimmiittut tassaapput silaannaap akui kissarnermik nunarsuup silaannartaaniititsisinnaasut. Gas-it naatitsivimmiittut pinngortitameereerput imaluunniit inunnit pilersinneqartarput.

Gas-i naatitsivimmiittoq sorleq pingaernerua?

1. Lattergassi
2. CO₂
3. Erngup aalaa

Akissutaa atuartut uani nassaarissavaat:

<http://www.videnomenergi.dk/Leksikon/Klimaforandringer/Drivhusgasser.aspx>

Videnomenergi.dk qallunaat nittartagarivaat.

Atuartut <http://www.videnomenergi.dk/Leksikon/Klimaforandringer/Drivhusgasser.aspx> -mi gas-it naatitsivimmiittut pingaernerit taakkualu suminngaaneereri ilinniarsinnaavaat. Gas-it naatitsivimmiittut pillugit nittartakkami qupperneq taanna *leksikon* –imi angisuumi qupperneruvoq, silaannaap allanngoriartornerinik imalimmi. *Leksikonet-imi*, <http://www.videnomenergi.dk/Klima/Leksikon.aspx>, nukiit silaannaallu allanngoriartorneri pillugit allatat, filmit titartakkallu nassaarisinnaavatit. Paasisutissat

tamanut ukiulinnut saaffiginnittuupput. Aamma *laboratorium* tassani nassaarineqarsinnaavoq: <http://www.videnomenergi.dk/Klima/Laboratorie.aspx>. Tassani misileraanerit misissuinerillu nassaarisinnaavatit, atuartut taamaalillutik suut silaannarmik aqutsinersut namminnerlu qanoq iliuuseqarsinnaanertik paasinerusinnaavaat. Atuartut leksikon-ip quppernerini tunngaviusumik ilisimalikkatik *Laboratoriet-imi* atorsinnaavaat.

Videns- og oplevelsescenteret Økolariet, NRGi Skolekontakten aamma Grundfos i Danmark Videnomenergi.dk-mik pilersitsisuupput. Nittartakkap leksikon-ertaani sammineqartumut ilisimasat Økolarie-p silaannaq pillugu ukiuni arlalinni paasissutissanik katersaanit pisuupput.

Apeqqut 3 – Elmuseet.net: Ikummatissat uumasunit pisut (Atuartut qallunaatut aperineqassapput)

Aamarsuit uulialu ullumikkut nunarsuarmi nukissiuutitut siaruarsimanerpaapput. Aamarsuit uulialu aamma nukissiuutinik uumasunit pisunik taaneqartarput. Nukissiuutinik uumasunit pisunik ikumatitsinermi piffissami sivikitsumi CO₂ annertoqisoq nunarsuup silaannaanut aniatittarparput, naak taanna ukiuni miliuunilippassuarni nunap iluaniissimagaluartoq.

Nunarsuup silaannaani CO₂ –p annertunerulernerata suut kingunerai?

1. Naatitsiviup sunniutai annerulerput silaannarlu kiannerulerluni
2. Nunarsuarmi anersaartorniarnarput ajornarnerulerpoq
3. Silaannaq tipeqalerpoq

Atuartut akissutissartik qallunaat titartarlugu filmiliaanni minutsinik pingasunik sivilissusilimmi uaniittumik nassaarissavaat:

<http://elmuseet.net.dynamicweb.dk/Files/HTML/Kulogolieplayer.html>

[Elmuseet i Danmark internetsimi qallunaatoortumik nittartagaqarpoq.](#)

Atuartut <http://elmuseet.net.dynamicweb.dk/Files/HTML/Kulogolieplayer.html> -mi aamarsuit uulialu pillugit titartaganngorlugu filmiliaq minutsinik pingasunik sivilissusilik takusinnaavaat. Filmimi paasiuminartunngorlugu takutinneqarpoq, aamarsuit uulialu sumit pinngornersut, qanoq nukissanngorlugit atortarnerigut sunillu silaannarmut tamanna kinguneqartarnersoq. Elmuseet nukissiorneq silaannarlu pillugit atuartitsinermi atortussianut aammalu immikkut saqqummersitaminnut ”Folk og Klima – et fælles ansvar” –imut nittartagaqarpoq. Takuuk <http://elmuseet.net.dynamicweb.dk/Klimaundervisning.aspx>.

Elmuseet tassaavoq kulturikkut oqaluttuarisaanermik immikkut nuna tamakkerlugu katersugaasivik qallunaat suliaat naalagaaffimmit akuerisaasoq. Nukissiorneq silaannarlu pillugit atuartitsinermi atortussanik ineriartortitsisarput, akeqanngitsumik nittartakkamikku siammartertakkaminnik.

Apequt 4 – Ilmastonmuutos & Kehitys-imi kissakkiartorneq (Atuartut svenskisut aperineqassapput)

Ukiut ingerlanerini silaannaap kissakkiartornissaa ilisimagineqarpoq. 1861-ip kingorna nunarsuarmi silaannaq agguaqatigiissillugu 0,5°C –ip missaanik kiannerulerpoq.

1990-imit 2100-mut nunarsuup silaannaata agguaqatigiissillugu celcius gradenik qassinik kiannerulertiginissaa ilimagineqarpa?

0,4-0,7°C

1,1-6,4°C

7,2-11,3°C

Atuartut akissutissartik uani nassaarissavaat:

<http://www.ilmastonmuutosjakehitys.fi/public/default.aspx?nodeid=38907&contentlan=3&culture=sv-FI>

Ilmastonmuutos & Kehitys nittartagaavoq finskit sanaavat, svenskisut finlandimutullu allagaasoq.

Atuartut

<http://www.ilmastonmuutosjakehitys.fi/public/default.aspx?nodeid=38907&contentlan=3&culture=sv-FI> –mi silaannaap allanngoriartuutai, allanngoriartornerup aallaavii

qanorlu kinguneqartarneri nittartakkami paasissutissanik tunngavilimmi

Klimaforandringens ABC-mik taaneqartumi ilinniarsinnaavaat.

Nittartakkami silaannaap allanngoriartornerisa sunniutai allaaserineqarput –

pingaartumik nunat ineriartortut isaannit isigalugit. Sunniutit soorlu silap pissusii

sakkortoqisut, imermik amigaateqarneq aammalu uumasut inuillu inuuffii

kiannerulersimasut suliassatut unamminartutut tallimatut anigorneqarnissaannillu

siunnersuuteqarfiusumik saqqummiunneqarput. Qaangiiniutissatut siunnersuutit

Finland-ip nunani ineriartortuni silaannaap allannguutaasa akiorniarnernerinut imaluunniit

taakkua kingunerisaannut qanoq iliuusai akiuiniarnerilu aallaavigaat.

Quperneq Utrikesministerie-p ineriartornermik politikkimik paasissutissiisarfiata Meteorologiske Instituttet aamma Finlands miljøcentral suleqatigalugit suliaraa.

Apequt 5 – MiljøStatus Norge-mi siku aappoq (Atuartut norskisut aperineqassapput)

Kissakkiartoraangat siku apullu aattarput kissakkiartornerullu imaq initunerulersittarpaa. Sikup nunamiittup sermersuullu aannerisa immallu initunerulernerata imaq qaffasinnerulersittarpaat.

Immap sikuata aamma aattarpoq, tamatumali suna kinguneraa?

1. Immap sikuata aannerata imaq qaffasinnerulersittarpaa
2. Sikoqarfiit seqerngup qinnguaanik utertitsisinnaasut annikinnerulerput taamaammallu imaq kiannerulerpoq sikulu sulii annertunerusoq aalluni
3. Imaq annertunerulermat nannup nerisassaminik nassaarnissani ajornartinninnerulerpaa

Atuartut akissutissartik naqitaq elektroniskiusup immikkoortuani uani nassaarissavaat
"Isen smelter", <http://www.miljostatus.no/klimahefte>

Miljøstatus i Norge norskit nittartagarivaat.

<http://www.miljostatus.no/klimahefte> -mi silaannaq pillugu naqitaq elektroniskiusoq "Alt hænger sammen med alt" nassaarisinnaavat. Naqitaq taanna akullerni atuartunut inuusuttullu ilinniarfiini atuartunut suliassartaqarpoq. Naqitami siunertarineqarpoq silaannarmi ajornartorsiutinik ullumikkut naammattoortakkatsinnik atuartitsinermi sammisaqarnissamut isummersuinissaq. Silaannaap allanngoriartornerinik ilisimasaqarnerulernissamut avatangiisillu eqqumaffiginerulernissaannut sakkutut atorineqarsinnaavoq. Silaannaq pillugu naqitaq taanna aamma atuartitsinermi suliarineqarsinnaasunik imaqarpoq. Miljøstatus Norge –mi aamma naqitaq elektroniskiusoq alla "Miljøjournalisten"-imik taaguutilik silaannaq avatangiisillu pillugit paasissutissanik suliassanillu imalik nassaarineqarsinnaavoq. Takuuk: <http://www.miljostatus.no/Toppmeny/Om-Miljostatus/Miljostatus-og-skolen/>. Miljøjournalisten naqitaavoq suliassanik imalik "Miljøstatus i Norge" aallaavigalugu avatangiisit pillugit apeqqutinik pingaaruteqartunik naatsumik eqqartuiffiusoq. Tamatumunnga peqatigitillugu tusagassiortutut suleriaatsit aallaqqaataasumik eqqartorneqarput.

"Miljøstatus Norge" Miljøværnedsdepartement-ip kissaateqarneratigut Miljødirektoratet mit ineriartortitaavoq, Klima- og forureningsdirektoratet akisussaasutut aaqqissuisuulluni.

**Apeqqut 6 – Climate Greenland-imi sikumit misiligutit
(Atuartut qallunaatut aperineqassapput)**

Sermersuaq Sikuiuitsorlu Kujalleq allagaateqarfittut taaneqarsinnaapput. Taakkua apummit ukiut tusintilippassut ingerlanerini ukiumit ukiumut naakkaasumit pilersitaapput. Ilisimatuut siku qilleriffigalugu tassannga misiligutinik pissarsisinnaapput.

Silaannaq pillugu ilisimatuut sermimit misiligutit misissoraangamikkit suut soqutigalugit misissuisarpat?

1. Innermik anitsinerit itsarsuaq pisut qassiuneri kisikkumasarpaat
2. Piffissap ingerlanerani ullut seqinnerfiusut qassiuneri kisinniarpaat
3. Piffissap ingerlanerani kiannerup allanngortarnera naatitsivimmilu gas-it pilersartut pillugit ilisimasaqarusupput.

Atuartut akissutissartik uani nassaarissavat:

<http://climategreenland.gl/klimaforskning/iskerneboringer/>

[Climategreenland.gl](http://climategreenland.gl) Kalaallit Nunaanni nittartagaavog, qallunaatut kalaallisullu oqasertalik.

Climategreenland.gl-imi Kalaallit Nunaanni Sikuiuitsumilu Kujallermi silaannaat allanngoriartorneri sammineqarput. Silaannaq silaannarmillu ilisimatusarneq pillugu sammisanik arlaqartunik paasissutissiiffiuvoq ilisimatuullu nunani issittuni sunik misissugaqarnerinik eqqartuiffiulluni. Atuartut ilaatigut <http://climategreenland.gl/klimaforskning/iskerneboringer/> -imi sikumit misiligutit suunerinik taakkualu silaannaq pillugu sunik oqaluttuassaqaqarnerinik ilisimasaqalersinnaapput. Aamma siku apullu aakkaangata sermertallu tammaraangata sunik pisoqartarneranik qanorlu Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiit sunnigaasarnerat ilinniarneqarsinnaapput.

Climategreenland Namminersorlutik Oqartussani Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoqarfiup COP15-imut atatillugu pilersitaraa. Nittartagaq nutartigaajunnaareerpoq, taamaattorli paasissutissanik pingaarutilinnik sulii pissarsiffiusinnaavoq.

Apeqquut 7 – CICERO-mi nungutitaaneq (Atuartut norskisut aperineqassapput)

Nunarsuarmi kissakkiartorneq pinngortitamut, inunntu uumasunullu sunniuteqarpoq.

Nunarsuarmi silaannaq ullumikkumit 1,5°C - 2,5°C-inik kissanneruppat, naasut uumasullu ilaat procentinngorlugu qassit nungutitaassappat?

1. 10-20%
2. 20-30%
3. 40-50%

Atuartut akissutisartik uani nassaarissavaat:

<http://www.cicero.uio.no/webnews/index.aspx?id=11150>

[Cicero.uio.no](http://www.cicero.uio.no) norskit nittartagarivaat.

Atuartut <http://www.cicero.uio.no/webnews/index.aspx?id=10989> –mi silaannaap qanoq pissusilersortarnera, silaannarmut sunniutit silaannarlu pillugu politikki paasissutissiissutit naqitat qulit atorlugit ilisimasaqarfigilersinnaavaat. Paasissutissiissutit taakkua internetsimi atuarneqarsinnaapput imaluunniit pdf-inngorlugit naqeriaannartut aaneqarsinnaallutik. <http://www.cicero.uio.no/webnews/index.aspx?id=11150> –mi paasissutissiissutit arfernanni atuartut apeqqutip 7–ip akissutissartaa nassaarisinnaavaat. Tassani inunnut pinngortitamullu sunniutit aammalu immap qaffakkiartornera, naasut naajartortarnerat, uumasut aammalu immap seernarnerulernera atuarneqarsinnaapput.

CICERO Center for klimaforskning 1990-imi naalakkersuisunit tunngaviligaavoq Oslo-milu Universitetemip pilersinneqarluni. CICERO ilisimatusarfiuvoq namminersortoq Oslo-mi Universitetimut attuumassuteqartoq. CICERO nunami tamarmi siammarsimasunut tusagassiorfinnut, atuartunut, ilinniarnertuunut, ilinniartitsisunut, ilisimatuunut, politikerinut, pisortat allaffeqarfiinut inuussutissarsiornermillu ingerlatalinnut sullissisuuvoq.

**Apeqqut 8 –Natur.gl-imi aalisakkat nutaat
(Atuartut qallunaatut aperineqassapput)**

Silaannaap allanngoriartorneri uumasut nungutitaanerini kinguneqaannaratik aamma allanik kinguneqarsinnaapput. Uumasut siornatigut uumaffiginngisaminni aamma uumasuulersinnaapput. Ilisimatuut Kalaallit Nunaata eqqaani aalisakkanik nutaanik 57-inik nassaarput. Aalisakkat taakkua nutaat silaannaap allanngornerata kingunerisaanik imaluunniit aalisartut immami itisuumi aalisarluarsinnaalersimanerata kingunerisaanik nassaarineqarnerisut oqaatigiuminaappoq.

**Aalisagaq sorleq silaannaap allanngornerata kingunerisaanik Kalaallit
Nunaanniilersimanersoq ilimanarnerpaava?**

1. Kapisilik (*Salmo salar*)
2. Natsersuaq (*Cystophora cristata*)
3. Havtaske (*Lophius piscatorius*)

Atuartut akissutissartik uani nassaarissavaat: <http://www.natur.gl/index.php?id=863>

[Natur.gl](http://www.natur.gl) nittartagaavoq kalaallinit suliaasoq, qallunaatut kalaallisullu oqasertalik.

Atuartut <http://www.natur.gl/index.php?id=863> –mi ilisimalersinnaavaat, silaannaap allanngoriartorneri uumasunut ulorianartorsiortitsiinnaratik aamma uumasut, matumani aalisakkat pineqarput, siornatigut nilleralugu allatulluunniit uumaffigiuminaatsitaminni uumasuulersinnaanerannut periarfissittaraat. Toqqagassami: Ilisimasavut - Kalaallit Nunaata uumasui pillugit paasisutissarpasuaqarpoq. Atuartut tassani uumasumik toqqaasinnaapput taassumalu uumasutut qanoq ittuunera atuarlugu.

Natur.gl Kalaallit Nunaanni Pinngortitaleriffiup nittartagarivaa. Pinngortitaleriffiup ilaatigut Kalaallit Nunaanni eqqaanilu uumasut misissugarisarpai aammalu aalajangiisartunut inuiaqatigiinnullu paasisutissiisarluni. Pinngortitaleriffimmi aamma silaannaq pillugu ilisimatusarfik pilersinneqarpoq.

**Apeqput 9 - Naturvardsverket.se-imi: Nunani Avannarlerni nuna ataaseq qanoq sunnerneqarpa?
(Atuartut svenskisut aperineqassapput)**

Silaannaap allanngoriartornerisa najugaqarfiit assigiinngitsumik eqqortarpaat.

Nunani Avannarlerniittoq soorlu Sverige qanoq eqqorneqarsinnaava?

1. Sverige tamarmi sersersuaqarfiulissaaq
2. Sverigip avannarpasissuani anorersuit aserorterialissapput
3. Sverigip kujasissuani imermik amigaateqartoqalissaaq panerfiulissallunilu

Atuartut akissutissartik uani nassaarissavaat:

<http://www.naturvardsverket.se/sv/Klimat-i-forandring/Sa-forandras-klimatet/Sa-paverkas-Sverige/>

[Naturvardsverket.se svenskisut nittartagarivaat.](http://www.naturvardsverket.se/sv/Klimat-i-forandring/Sa-forandras-klimatet/Sa-paverkas-Sverige/)

Atuartut <http://www.naturvardsverket.se/sv/Klimat-i-forandring/Sa-forandras-klimatet/Sa-paverkas-Sverige/> -mi nuna Nunani Avannarlerniittoq, soorlu Sverige, qanoq silaannaap allanngoriartornerinik eqqugaasinnaasoq ilisimasaqarfigilissavaat. Atuartut taamaalillutik silaannarmik ajornartorsiutit aamma imminerminnut eqquisinnaaneri isummerfigisinnaavaat. Nittartagaq atuartunut pineqartunut ajornarnerpaat ilagaat, kisiannili apeqput 9-mut akissut atuartunut svenskisut oqaaseqanngitsunut oqinnerutikkumallugu qulequtaq aallaavigineqarpoq. Nittartagaq soorlu nittartakkat amerlasuut allat assigalugit silaannaap allanngoriartornerinik nalinginnaasunik paasisutissartaqarpoq. Nittartagarli pissanganartumik Sverigimi silaannaq pillugu politikkimik, nunarsuarmi tamarmi silaannaq pillugu politikkimik aamma EU-p silaannaq pillugu politikikianik immikkoortoqarpoq, atuartunut naatsumik silaannaq pillugu

politikkimik paasissutissiisutaasumik. Aamma takuuk

<http://www.naturvardsverket.se/sv/Klimat-i-forandring/Klimatpolitiken/>

Naturvårdsverket Sverigimi pinngortitamut qitiusumik oqartussaaffeqarpoq Sverigillu Riksdag-iata naalakkersuisalu ataanni suliffiulluni. Pinngortitaq pillugu politikkip sunniuteqarluartumik atuutsilerneqarnera malinnaaffigisussaavaa. EU-mi suliniutini nunarsuarlu tamakkerlugu pinngortitaq pillugu suliani peqataavoq.

Apeqqut 10 – Global.finland.fi-imi inuit

(Atuartut norskisut aperineqassapput)

Silaannaap allanngoriartornerisa inuit kikkut eqqornerpaaneraat annertuumik apeqqutinngortarpoq. Apeqqutaasarpoq nunarsuarumi sumi najugaqarnersut aammalu naleqqussarnissaminut qanoq isumalluutissaqartiginersut.

Inuit kikkut silaannaap allanngoriartornerinit eqqugaanerpaappat?

1. Inuit nunani ineriartortuniittut, tamaani pinngortitaq ajortiasuummat nunallu tamakkua silaannaap allanngoriartornerinut tulluarnissaminut akissaqarnissartik ajornartorsiutigisaramikku
2. Inuit nunani ineriartorsimasuniittut, inuimmi taakkua amerlanernik illoqarput, biileqarput, sikkileqarput il.il., taakkualu anorersualeraangat aserorsinnaapput.
3. Inuit Avannaarsuani Sikuiuitsumilu Kujallermi najugallit, tamaani siku apullu aakkiartornerummata.

Atuartut akissutissartik uani nassaarissavaat:

<http://global.finland.fi/public/default.aspx?nodeid=39811&contentlan=3&culture=sv-FI>

[Global.finland.fi](http://global.finland.fi) finskit nittartagarivaat , svenskisut finlandimiutullu oqaasertalik.

Atuartut

<http://global.finland.fi/public/default.aspx?nodeid=39811&contentlan=3&culture=sv-FI>

–mi silaannaap allanngoriartornerisa nunanut ineriartortunut sunniutaat aammalu

Finland-ip nunani ineriartortuni silaannaap allanngoriartornerinik akiuiniarnermi

pinaveersaartitsillunilu sulissinermi peqataanera ilisimasaqarfigilersinnaavaat.

Nittartagaq aamma silaannaq nunallu ineriartortut pillugit imaqarpoq, taakkualu

Utrikesministerie-mit atuartitsinermi atugassatut atuarfinnullu paasissutissiisutitut

suliaappt. Silaannaap allanngoriartorneri pillugit paasissutissat takukkit:

<http://global.finland.fi/public/default.aspx?nodeid=37177&contentlan=3&culture=sv-FI>

aamma silaannaq pillugu qimaasut pillugit paasissutissat:

<http://global.finland.fi/public/default.aspx?nodeid=42493&contentlan=3&culture=sv-FI>

Global.finland.fi Udviklingskommunikation-imit, Utrikesministerie-p ataaniittumit

suliaavoq. Taakkua finlandimiut nunani ineriartortuni sulianik aammalu inuit nunani

ineriartortuniittut sunik unammisasaqarnerinik paasissutissittartussaavaat.

**Apeqquut 11 – Klimatförändringen.nu-mi: Illit qanoq iluuseqarsinnaavit?
(Atuartut svenskisut aperineqassapput)**

Uagut tamatta CO₂ –p silaannarsuarmut aniatinneqarnerata killilernissaanut ullut tamaasa inuunitsigut silaannarmut pitsaaliuutaasumik peqataasinnaavugut.

Illit nammineq silaannarmut pitsaaliuutaasumik qanoq iluuseqarsinnaavit CO₂-millu aniatitsinerit millisillugu?

1. Atuarfimmur biilnik ingerlanneqartassaanga
2. Najukkanni tunisassianik nerisassiortassaanga
3. Atortutit elektroniskiusut atunngikkaangata standby-imiitittassavatit.

Atuartut akissutissartik unani nassaarissavaat: <http://klimatforandringen.nu/losningar/>

[Klimatförändringen.nu svenskitt nittartagarivaat.](http://klimatforandringen.nu/svenskit/nittartagarivaat)

Atuartut <http://klimatforandringen.nu/losningar/> -mi silaannaap allanngoriartorneri, sumik patsiseqarneri, kinguneri qanorlu qangerneqarnissaat pillugit ajornanngitsumik paasissutissanik pisinnaapput. Allatanut najoqqutat allakkani takuneqarsinnaanngillat, quppernermiippulli allami nittartakkap taassuma ataa-tungaani innersuussutigineqartumi (Källor & Länkar). Nittartagaq unammisitsinerimut atatillugu suliaavoq, tassani 6. klassimit gymnasiummut atuartunut silaannaq pillugu sammisat paasiuminarsarlugit ersarissumik sulinissaat anguniagaasimavoq. Qupperneq Martin Hagbergip suliaraa Hagberg Media AB-millu inissaqartinneqarluni.

**Apeqquut 12 – Naturskyddsforeningen.se-mi nerisassat silaannarlu
(Atuartut svenskisut aperineqassapput)**

Nerisassat CO₂ –mik pilersitsisartut annertunerpaat ilagaat. Nerisassalli assigiinngitsut assigiinngitsumik CO₂ –mik silaannarsuarmut aniatitsinerimut pilersitseqataasarput.

Nerisassat suut silaannarsuarmut CO₂ –mik aniatitsinerimut pilersitseqataanerpaappat?

1. Naatitat seqummarluttut
2. Neqit
3. Iffiat

Atuartut akissutissartik onlinevideo-mi uani nassaarissavaat:

<http://www.naturskyddsforeningen.se/gron-guide/ata/klimatsmart-i-affaren/>

[Naturskyddsforeningen.se](http://www.naturskyddsforeningen.se) svenskit nittartagarivaat.

Naturskyddsföreningen nittartakkamini silaannarmut pitsaaliuutaasunik siunnersuuteqarpoq, <http://www.naturskyddsforeningen.se/gron-guide/ata/klimatsmart-i-affaren/>. Tassani CO₂-mik aniatitsinerup millisarnissaanut peqataassaguit silaannarmut akornusiinngitsumik qanoq nerisarnissannut pisiniartarnissannullu siunnersuutini pitsaasunik peqarpoq. Silaannarmut pitsaaliuutaasunik siunnersuutini taakkunani atuartut nerisassat assigiinngitsut taakkualu qanoq avatangiisini silaannarmillu sunniisarneri kiisalu inuussutissat sorliit silaannarmut akornusiinnginnerpaanersut atuarsinaavaat. Qupperneq aamma nerisassat silaannarlu pillugit videoqarpoq paasissutissiilluartumik, atuartut Apeqquut 12-imut akissutissaminnik pissarsiffigisassaannik. Atuartut taamaalillutik aamma svenskit oqaasiinik tusarnaarsinnaapput.

Atuartut annerit namminneq CO₂ qanoq atsigisoq aniatinnerlugu misileraanissaminnut periarfissaqarput:

<http://www.naturskyddsforeningen.klimatkontot.se/TestFoodForm.aspx>.

Naturskyddsföreningen pinngortitaq pillugu suliniaqatigiiffiuvoq. Paasissutissiisarput, pinngortitaq pillugu sammisat kingulliit oqallissutigittarpaat, qaangiiniutissanik tunniussisarput aammalu Sverigimi nunanilu tamalaani politikerit oqartussaasullu sunnertiartarlugit. Silaannaq, imaq, orpippassuit nunalerinerlu pingaarnertullugit sammisarivaat.